

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců Mgr. Vladimíra Soukupa a Mgr. Miroslava Nováka ve věci

žalobkyně: **Kateřina Princová**, narozená dne 22. 8. 1975
bytem Praha 5 – Smíchov, Plzeňská 1924/820, 150 00
zastoupená advokátkou JUDr. Zorkou Černoorskou
sídlem Příbram II, Balbínova 384, 261 01

proti
žalovanému: **ČR - Státní pozemkový úřad**, IČ: 01312774
sídlem Praha 3, Husinecká 1024/11a, 130 00
zastoupený advokátem Mgr. Miloslavem Strnadem
sídlem Praha 2 – Vinohrady, Jugoslávská 620/29, 120 00
za účasti vedlejšího účastníka **Hlavní Města Praha**, IČ: 00064581
sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, 110 00
zastoupený advokátem JUDr. Janem Nemanským
sídlem Praha 1, Těšnov 1/1059, 110 00

o nahrazení projevu vůle

o odvolání žalované a vedlejšího účastníka proti rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 18 C 13/2020 – 1575 ze dne 14. října 2022

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se v části, ve které bylo rozhodnuto o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít s žalobkyní smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zák. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

zemědělskému majetku ohledně převodu parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice, obec Lochovice, zapsaného na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Beroun, zrušuje a řízení se v tomto rozsahu zastavuje.

- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve zbývajícím rozsahu potvrzuje.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 39 927 Kč, a to k rukám její právní zástupkyně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Vedlejší účastník je povinen zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 2 614 Kč, a to k rukám její právní zástupkyně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně svým rozsudkem č.j. 18 C 13/2020 – 1575 ze dne 14. 10. 2022 výrokem I. nahradil projev vůle žalované uzavřít se žalobkyní smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), a to k pozemkům parc. č. 168/1 v k. ú. Cerhovice, parc. č. 1775 v k. ú. Libomyšl, parc. č. 1803 v k. ú. Libomyšl, parc. č. 897/13 v k. ú. Osek u Hořovic, parc. č. 1761 v k. ú. Zebrák, parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice a parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice, všech zapsaných na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Beroun, s tím, že žalobkyni vznikl nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky, nevydané jí v restituci z důvodu existence překážek uvedených v ust. § 11 odst. 1 zákona o půdě, a že nároky žalobkyně vůči žalované na převod jiného pozemku podle zákona o půdě byly uplatněny na základě pravomocných rozhodnutí: 1. Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu Praha, č.j. 1708/97, k. ú. Smíchov ze dne 1. 8. 1997, potvrzené rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 38 Ca 266/97 – 40 ze dne 1. 9. 1998, 2. Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 1940/97, k. ú. Smíchov ze dne 9. 9. 1997, 3. Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 920/99, k. ú. Smíchov ze dne 16. 4. 1999, 4. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 580/01, k. ú. Smíchov, ze dne 27. 2. 2001, 5. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 607/01, k. ú. Smíchov, ze dne 28. 2. 2001, 6. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 608/01, k. ú. Smíchov ze dne 28. 2. 2001, 7. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 3000/01, k. ú. Smíchov, ze dne 29. 10. 2001, 8. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 3226/01, k. ú. Smíchov a Košíře, ze dne 23. 11. 2001, 9. Hlavního města Prahy, Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, č.j. PÚ 718/02, k. ú. Smíchov, ze dne 7. 3. 2002, 10. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 1519/03, k. ú. Smíchov ze dne 29. 4. 2003, 11. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 1701/03, k. ú. Smíchov, ze dne 20. 5. 2003, 12. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 734/04, k. ú. Smíchov, ze dne 30. 3. 2004, 13. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 2563/04, k. ú. Smíchov, ze dne 30. 11. 2004, 14. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha č.j. PÚ 1365/05, k. ú. Smíchov, ze dne 12. 5. 2005, 15. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 2549/05, k. ú. Smíchov, ze dne 26. 10. 2005, 16. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 3330/05, k. ú. Smíchov, ze dne 16. 11. 2005, 17. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha č.j. PÚ 992/06, k. ú. Košíře, ze dne 20. 3. 2006 ve spojení s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 4. 4. 2008 č.j. 20 C 256/2006 – 121 a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2009, č.j. 24 Co 256/2008 – 165, 18. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 1805/06, k. ú. Smíchov, ze dne 31. 5. 2006, 19. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 2440/07, k. ú. Smíchov, ze dne 18. 10. 2007, 20. Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha, č.j. PÚ 1107/92/3, k. ú. Smíchov, ze dne 9. 12. 2009, 21. Státního

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/11, k. ú. Smíchov ze dne 6. 10. 2014, 22. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/15, k. ú. Smíchov, ze dne 27. 4. 2015, 23. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/16, k. ú. Smíchov, ze dne 10. 6. 2015, 24. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/18, k. ú. Smíchov, ze dne 8. 10. 2015, 25. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/19, k. ú. Smíchov, ze dne 20. 11. 2015, 26. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/20, k. ú. Smíchov ze dne 8. 7. 2016, 27. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu, č.j. PÚ 1107/92/21, k. ú. Smíchov, ze dne 21. 9. 2016, 28. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj hl. m. Praha, č.j. PÚ 1107/92/24, k. ú. Smíchov, ze dne 14. 6. 2017, 29. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj hl. m. Praha, č.j. PÚ 1107/92/25, k. ú. Smíchov, ze dne 21. 5. 2018, 30. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj hl. m. Praha, č.j. PÚ 1107/92/26, k. ú. Košíře ze dne 14. 6. 2018, 31. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj hl. m. Praha, č.j. PÚ 1107/92/27, k. ú. Smíchov, ze dne 24. 10. 2018, 32. Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj hl. m. Praha, č.j. PÚ 1107/92/29, k. ú. Smíchov, ze dne 12. 2. 2019 a 33. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5, č.j. 32 D 892/2011 – 65 ze dne 2. 12. 2011, které nabylo právní moci dne 2. 12. 2012 a Potvrzení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 2. 12. 2011, č.j. 32 D 892/2011 – 73. Výrokem II. jí dále uložil povinnost uhradit žalobkyni náklady řízení ve výši 428 816,84 Kč k rukám zástupkyně žalobkyně, to do tří dnů od právní moci rozsudku uhradit žalobkyni na náhradě nákladů, advokátky JUDr. Zorky Černožorské. Vedlejšímu účastníku uložil výrokem III. povinnost uhradit žalobkyni náklady řízení ve výši 2 613,60 Kč k rukám zástupkyně žalobkyně, a to do tří dnů od právní moci rozsudku. Žalované byla dále výrokem IV. uložena povinnost uhradit ČR - Okresnímu soudu v Berouně na náhradě nákladů státu 6 014 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Žalobkyně se ve své žalobě, došlé soudu prvního stupně dne 21. 2. 2020 a rozšířené dne 4. 9. 2020, domáhala nahrazení projevu vůle žalované, a to souhlasu s uzavřením smlouvy o převodu pozemků v žalobě uvedených a dále pozemků parc. č. 185/15 v k. ú. Bubovice, parc. č. 1388/3 a 1399/1, parc. č. 1401 a parc. č. 1382/1 v k. ú. Lochovice, pozemku parc. č. 314 v k. ú. Nový Jáchymov, parc. č. 168/1 v k. ú. Cerhovice, parc. č. 894/2 v k. ú. Velká Víška, parc. č. 1803 a 1775 v k. ú. Libomyšl, parc. č. 897/13 v k. ú. Osek u Hořovic a parc. č. 1761 v k. ú. Žebrák. Tvrdila, že je ve smyslu ust. § 4 zákona o půdě právním nástupcem původních oprávněných osob, Ing. Viléma Nessela a JUC. Eduarda Nessela, kteří uplatnili restituční nárok na navrácení nemovitého majetku u právní předchůdkyně žalované - Pozemkového fondu ČR, z něhož přešel na žalovanou výkon práv a povinností a ve shora uvedených rozhodnutích bylo rozhodnuto žalovanou a její právní předchůdkyní tak, že žalobkyně a její právní předchůdci nejsou spoluvlastníky v rozhodnutích specifikovaných spoluvlastnických podílů na pozemcích v rozhodnutích uvedených, neboť jejich vydání brání v zákoně výslovně uvedená překážka. Tvrdila, že se nemůže domoci svého práva na vydání náhradních pozemků, neboť žalovaná nesprávně eviduje hodnotu jejího restitučního nároku, když podle ní činí hodnota restitučního nároku žalobkyně 237 751,14 Kč za situace, kdy hodnota nevydaných pozemkových parcel činila 251 187,86 Kč a v rozsahu částky 13 437 Kč byl již restituční nárok žalobkyně uspokojen. Žalobkyně dále tvrdila, že nárok byl oceněn vadně, když části nevydaných pozemků měly v době jejich přechodu na stát již charakter stavebních pozemků. Zdůrazňovala, že žalovaná nepřistoupila k přecenění nároku ani po té, kdy k tomu byla žalobkyní výslovně vyzvána a byl jí doložen znalecký posudek Prof. Ing. Renáty Schneiderové Herálové, PhD., podle kterého činí hodnota restitučního nároku žalobkyně 5 161 164 Kč, přičemž po částečném uspokojení nároku již vydanými náhradními pozemky činí neuspokojený nárok žalobkyně 5 147 727 Kč.

Poukazovala na to, že důvodem vadného ocenění nároku je skutečnost, že část nevydaných pozemků, jež přešly na stát, měla být oceněna jako pozemky stavební a nikoliv zemědělské, neboť v době svého přechodu již byly určeny k zastavení, a to na základě územně plánovací dokumentace – návrhů přehledných regulačních a zastavovacích plánů pro Smíchov a Košíře. Svévůli a liknavost spatřovala jednak v odmítavém postoji žalované k přecenění pozemků, a dále v tom, že ani po téměř třiceti letech od přijetí zákona o půdě nebyl její restituční nárok zcela vypořádán, přičemž nelze přehlédnout, že celá řada rozhodnutí o nevydání pozemků byla vydána až v letech 2015 a 2019, t.j. po více než 25 letech od účinnosti zákona o půdě a uplatnění práva na vydání odňatých pozemků a odkazovala na konkrétní judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu.

3. Soud prvního stupně svým částečným rozsudkem č.j. 18 C 13/2020 – 476 ze dne 3. 11. 2020 rozhodl tak, že nahradil projev vůle žalované uzavřít se žalobkyní smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona o půdě, a to k pozemku parc. č. 223/10 v k. ú. Počaply, obec Počaply, zapsaného na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Beroun, s uvedením, že žalobkyně je oprávněnou osobou ve smyslu ust. § 4 odst. 2, písm. c) zákona o půdě, a že má na základě výše specifikovaných pravomocných rozhodnutí nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky žalobkyni v restituci, z důvodu existence překážek uvedených v ust. § 11 odst. 1 zákona o půdě, nevydané.
4. Krajský soud v Praze rozsudkem č.j. 21 Co 39/2021 – 683 ze dne 28. 4. 2021, který nabyl právní moci dne 20. 7. 2021, k odvolání žalované částečný rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud ČR svým usnesením č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021, které nabylo právní moci dne 23. 11. 2021, odmítl dovolání žalované.
5. Soud prvního stupně po provedeném řízení, kdy provedl dokazování místním šetřením, listinami, znaleckými posudky a výsledky znalců tak, jak je podrobně uvedeno v odůvodnění napadeného rozsudku, na které odvolací soud pro stručnost odkazuje, dospěl k závěru, že žalobkyně je, jako právní nástupkyně původně oprávněných osob Ing. Viléma Nessela v rozsahu podílu 1/36 a JUC Eduarda Nessela v rozsahu podílu 5/36 na nevydaných pozemkových parcelách, osobou oprávněnou ve smyslu ust. § 4 zákona o půdě, a proto jí svědčí nárok na vydání náhradních pozemků za pozemky, které jí nebyly vydány z důvodů uvedených v ust. § 11 odst. 1 zákona o půdě. Konstatoval, že její nárok dosud nebyl zcela uspokojen, přestože nárok na vydání pozemků byl uplatněn v zákonem stanovené lhůtě. Připomněl, že se žalobkyně, včetně právních předchůdců, v letech 2006 až 2012 účastnila veřejných nabídek a opakovaně žalovanou vyzývala k vydání odpovídajících náhradních pozemků, neboť veřejná nabídka žalované nebyla dostatečná. K liknavému a svévolnému postupu žalované při uspokojování nároku žalobkyně odkázal na svůj částečný rozsudek, zejména na odst. 42 až 44 jeho odůvodnění s tím, že neshledal důvod pro změnu uvedených svých závěrů v částečném rozsudku a kdy u žádného náhradního pozemku neshledal překážku převodu.
6. Soud prvního stupně odkázal na ust. § 4 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o půdě, ust. § 11 odst. 1, písm. c) zákona o půdě, ust. § 11a odst. 1, 2 zákona o půdě, ust. § 14 odst. 1, druhá věta zákona o půdě, ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o půdě, ust. § 28a zákona o půdě, ust. § 6 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, vyhlášku č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. Při ocenění restitučního nároku poukázal na konstantní judikaturu, ustálenou v závěru, že v situaci, kdy pozemky byly v době přechodu na stát sice vedeny v evidenci jako pozemky zemědělské, nicméně byly určeny k výstavbě (v době prodeje existující územně plánovací dokumentace, vykoupení za účelem výstavby, bezprostřední realizace výstavby), je třeba pozemky ocenit jako pozemky určené pro stavbu ve smyslu ust. § 14 odst. 1 vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. a připomněl rozhodnutí Nejvyššího soudu

ČR sp. zn. 28 Cdo 2956/2014, sp. zn. 28 Cdo 444/2014 či sp. zn. 28 Cdo 837/2017. Uvedl, že část nevydaných pozemků byla oceněna znaleckým posudkem prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, Ph.D., jako pozemky stavební, když vzal za prokázané, že dotčená lokalita byla určena k zástavbě a rozšíření tzv. Velké Prahy, a to již od třicátých let 20. století, a že k zástavbě docházelo po přechodu pozemků na stát. Konstatoval, že nemá pochybnost o tom, že k faktické zástavbě části nevydaných pozemků docházelo i s mnohaletým odstupem od přechodu pozemků na stát, a že končená podoba výstavby se v určitém rozsahu liší od regulačních zastavovacích plánů. K uvedenému znaleckému posudku, postupu znalkyně při stanovení charakteru odňatých pozemků ke dni jejich odnětí, aplikaci oceňovací vyhlášky, důvodů, pro něž znalkyně neaplikovala srážky podle přílohy č. 7 oceňovací vyhlášky, shodně jako na právní závěry týkající se využití územně plánovací dokumentace z třicátých let 20. století, t.j. regulačních a zastavovacích plánů, včetně právního hodnocení závěrů znalkyně, odkázal na závěry svého částečného rozsudku, zejména odst. 34 až 41. Se závěry znaleckého posudku Ing. Pavla Pelce, předloženého žalovanou, se neztotožnil, což vysvětlil v odst. 53 a 54 odůvodnění napadeného rozsudku, s odkazem na jeho odst. 10 až 26. Tento posudek proto označil za nepřesvědčivý a ve značné části nepřezkoumatelný s tím, že problémem je již stanovení znaleckého úkolu, který plnil. Uzavřel, že nárok žalobkyně na poskytnutí náhrady za nevydané pozemky na základě znaleckého posudku prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, Ph.D., č. 529/24/2019 ze dne 21. 10. 2019, ve znění dodatku č. 1 ze dne 21. 9. 2020, činí 5 158 942 Kč. Jak již bylo výše uvedeno, soud prvního stupně shledal všechny náhradní pozemky vhodnými s tím, že neexistují žádné překážky jejich vydání, což velice přesně a důsledně odůvodnil v odst. 57 až 59 a 61 odůvodnění napadeného rozsudku s tím, že vedení biokoridoru na parc. č. 897/13 v katastrálním území Osek u Hořovic není zákonnou překážkou vydání ve smyslu ust. § 11 zákona o půdě, ani ust. § 6 zákona č. 503/2012 Sb. (odst. 59). Ohledně pozemku parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice, využívaném pro potřeby Domova pro osoby se zdravotním postižením, na základě nájemní smlouvy uzavřené mezi žalovanou a Hl. m. Prahou, v odst. 61 m.j. vysvětlil, že touto smlouvou bude žalobkyně i nadále vázána. Nepřisvědčil zde námitce žalované a vedlejšího účastníka, že pozemek tvoří funkční celek s uvedeným Domovem, jehož areál je rozsáhlý soubor budov, pavilonů a pozemků pod společným oplocením. Poukázal na to, že předmětný pozemek se nachází mimo toto oplocení, že je sice využíván klienty Domova k akvizičním činnostem, avšak nikoliv proto, že by tyto nebylo možné vykonávat jinde. Neztotožnil se ani s další námitkou, že vydání pozemku brání skutečnost, že je územním plánem zařazen do plochy NSp – t.j. plochy smíšené nezastavěného území – přírodní krajinná zeleň a poukázal na textovou část územního plánu. Konstatoval, že za situace, kdy zůstatek restitučního nároku žalobkyně činí 3 622 686,88 Kč z původních 5 158 942 Kč a hodnota vydávaných pozemků činí 4 734 48,05 Kč (odvolací soud připomíná, že je v něm započítána i hodnota parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice, stran níž byla žaloba vzata v odvolacím řízení zpět), je její nevypořádaný restituční nárok v dostatečné výši, aby na jeho uspokojení byly převedeny veškeré jí požadované pozemky, aniž by byl přečerpan. Připomněl, že její restituční nárok je dostatečně vysoký, i pokud jsou v jeho výši zohledněna zatím nepravomocná rozhodnutí o vydání náhradních pozemků v celkové hodnotě 293 795,15 Kč, a to u Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 24 C 46/2020 (vydány pozemky v hodnotě 133 455,15 Kč) a u Okresního soudu v Mladé Boleslavi č.j. 20 C 99/2020 – 1653 (vydány pozemky v hodnotě 160 340 Kč). V odst. 63 odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně konstatoval, že neshledal relevantní námitku, že rozloha nevydané části parcely PK 4748 byla stanovena vadně, a to s odkazem na ust. § 135 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“) a tam citovaná rozhodnutí. Podotkl, že i pokud by ocenění restitučního nároku prof. Ing. Schneiderovou Heralovou, Ph.D., doznalo korekce v návaznosti na pravomocně provedenou opravu výměry nevydané části původní pozemkové parcely PK 4748 o částku 3 659 750 Kč, tedy v otázce výše restitučního nároku žalobkyně za tyto pozemky o 101 660 Kč, neměla by tato skutečnost vliv na jeho závěr, že vydáním předmětných pozemků žalobkyni nebude přečerpan její restituční nárok.

7. O nákladech řízení mezi žalobkyní a žalovanou rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. když jejich výši určil podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „AT“), ust. § 7 AT, ust. § 11 odst. 1 písm. a), d) AT, ust. § 11 odst. 2 písm. c), g) AT, ust. § 13 odst. 4 AT, ust. § 14 AT, vyhlášky č. 358/2019 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 589/2020 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 511/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zdůraznil, že na úspěch či neúspěch žalobkyně nemá vliv, jak disponovala s pozemky, jejichž vydání se domáhala, neboť prvotně povinnost nabídnout restituentům náhradu za nevydané pozemky tíží žalovanou. Konstatoval, že žalobkyně objektivně nemůže disponovat veškerými podklady, od nichž se odvozuje existence překážky vydání či nevhodnosti pozemku k vydání a že zároveň nezjistil takové její pochybení při volbě požadovaných náhradních pozemků, kterou by označil za frapantní, t.j. za takové pochybení, kdy při běžné dávce pozornosti muselo být žalobkyni od počátku zjevné, že pozemek a ani jeho část není vhodný k vydání. O nákladech řízení mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. když jejich výši určil podle ust. § 6 odst. 1 AT, ust. § 7 AT, ust. 11 odst. 1 písm. d) AT a ust. § 13 odst. 4 AT.
8. O nákladech státu rozhodl podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., a to v souvislosti se znalečným, vyplaceným prof. Ing. Renátě Schneiderové Heralové, Ph.D., ve výši 4 914 Kč a ing. Pavlu Pelcovi ve výši 1 100 Kč, ve lhůtě stanovené v ust. § 160 odst. 1 o.s.ř.
9. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolání žalovaná a vedlejší účastník.
10. Žalovaná v něm soudu prvního stupně vytýkala, že nesprávně právně posoudil zejména skutečný charakter žalobkyni odňatých pozemků a otázku možné aplikace srážek, když uzavřel, že není namístě aplikovat srážky vztahující se zejména k rodinnému bydlení a k pozemkům určeným k zástavbě průmyslovými areály, komunikacemi, ale i sportovišti, resp. výši restitučního nároku žalobkyně. Konstatovala, že se nevypořádal s námitkami ohledně neekvivalence vydání dalších cca 75 000 m² náhradních pozemků a ohledně charakteru pozemků, na nichž jsou vybudována hřiště. Namítala, že z hlediska smyslu a účelu zákona o půdě je třeba přihlížet i k otázce výměry a bonity náhradních a nevydaných pozemků jakožto jednomu z kritérií a odkazovala na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 36 Co 278/2021 – 613 ze dne 14. 4. 2022. Žalovaná prvostupňovému soudu dále vytýkala, že pochybil, když zamítl návrh na zpracování revizního znaleckého posudku k ocenění nevydaných pozemků a ve způsobu posouzení nákladů řízení, jakož i v otázce posouzení převoditelnosti náhradních pozemků (zejména pokud jde o pozemky parc. č. 1388/3 a 1399/1 v k. ú. Lochovice). K pozemkové parcele parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice, namítala nepřevoditelnost pozemku na žalobkyni s tím, že pozemek tvoří dlouhodobě funkční celek s areálem tamního Domova pro osoby se zdravotním postižením. Konstatovala, že je využíván jeho klienty, a to zejména k pracovním terapeutickým a rekreačním činnostem, když pozemek je určen jako veřejná zeleň a hospodářsky je žalobkyní nevyužitelný. V tomto směru odkazovala i na skutečnosti, tvrzené vedlejším účastníkem. Ve svém odvolání se rovněž odvolávala na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu a poukazovala na nepřesvědčivost, rozpornost a neúplnost znaleckého posudku prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, Ph.D. Pokud jde o výrok ohledně výše náhrady nákladů řízení státem, vyslovila své přesvědčení, že by k této otázce mělo být přistupováno citlivě, a to při zohlednění skutečnosti, že se jedná o restituční spor. Odvolatelka ve svém odvolání navrhla změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, aby byla žaloba zamítnuta v rozsahu, ve kterém nebyla vzata zpět.
11. Vedlejší účastník podal odvolání toliko do části výroku I., kterou byl nahrazen projev vůle žalovaného na smlouvě o bezúplatném převodu pozemku parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice a do navazujícího výroku III. Ve svém odvolání namítal, že soud prvního stupně nepřihlédl ke skutečnosti, že pozemek parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice byl historicky součástí Domova pro osoby se zdravotním postižením, resp. dřívějších zařízení poskytujících podporu postiženým osobám. Vytýkal mu, že vydal pozemek, který není vhodnou restituční náhradou, protože sporný pozemek je součástí biokoridoru a slouží pro migrující zvěř, nadto přes něj vede část vodoteče a že vydal pozemek, který je zatížen právem třetí osoby, když tato samotná skutečnost znamená, že

pozemek není vhodnou restituční náhradou. Ve svém odvolání dále uváděl, že prvostupňový soud nesprávně posoudil otázku úspěchu žalobkyně v řízení, když nejméně v rozsahu pozemku parc. č. 1401 v k. ú. Lochovice měl úspěch ve věci on. Poukazoval na nálezh Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 581/14 a dovozoval z něj, že prvostupňový soud dospěl k nesprávným právním závěrům, když samotná existence nájemní smlouvy znamená, že pozemek není vhodnou restituční náhradou. Připomínal, že bylo prokázáno, že pozemek je součástí areálu Domova a že historicky vždy takovouto součástí byl. Poukazoval na to, že zde převažuje veřejný zájem na zachování dosavadního funkčního celku a zachování všech funkcí, které areál Domova plní, nad zájmem žalobkyně na vydání sporného pozemku, a to zejména s ohledem na funkční provázanost a uzavřenost areálu. Zdůrazňoval, že pozemek není možné zemědělsky využívat, když jeho vydáním nedojde k naplnění smyslu a účelu zákona o půdě a odkazoval na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1961/15. K předmětnému pozemku dále připomínal, že naturální restituci nelze uskutečnit, jestliže by restituent nemohl realizovat své vlastnické právo způsobem odpovídajícím účelu restitucí. Navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, aby byla zamítnuta žaloba, pokud jde o pozemek parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice.

12. Žalobkyně se k odvoláním žalované a vedlejšího účastníka vyjádřila tak, že navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného. Předně poukazovala na to, že se s celou řadou námitek žalované vypořádal soud prvního stupně svým částečným rozsudkem č.j. 18 C 13/2020 – 476 ze dne 3. 11. 2020, potvrzeným rozsudkem odvolacího soudu č.j. 21 Co 39/2021 – 683 ze dne 28. 4. 2021, když dovolání žalované proti němu bylo odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ČR č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021, kterým byly potvrzeny závěry soudů nižších stupňů. Ve svých vyjádřeních proti oběma odvoláním pak odkazovala na další konkrétní judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu se zdůrazněním, že v různých paralelních řízeních, vedených mezi ní a žalovanou jí jsou vydávány pozemky, nacházející se oproti pozemkům odňatým v mnohem méně atraktivních lokalitách. Pokud jde o vydávané náhradní pozemky v tomto řízení, ztotožnila se zcela s hodnocením a závěry soudu prvního stupně, když opět odkázala na konkrétní konstantní judikaturu výše uvedených soudů, včetně rozhodnutí soudů nižších, vydaných v paralelních řízeních. Zdůrazňovala rovněž, že závěry znaleckého posudku prof. Ing. Renáty Schneiderové Herálové, PhD., byly shledány správnými nejen v usnesení Nejvyššího soudu ČR č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021, jímž bylo rozhodováno v této věci, ale i v jeho dalším usnesení č.j. 28 Cdo 2984/2022 – 1087 ze dne 11. 11. 2022, jímž bylo odmítnuto dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 84 Co 72/2022 – 1056 ze dne 22. 6. 2022, vydaným v paralelním řízení účastníků řízení. Stran pozemku parc. č. 1388/3, nyní o výměře 1 261 m², v k. ú. Lochovice, konstatovala, že již není zatížen žádnou překážkou jejich převoditelnosti, jak to i konstatoval soud prvního stupně. Přestože jí bylo i v této části žaloby vyhověno, tak po důkladném zvážení všech uplatněných námitek ze strany žalované v tomto řízení, vzala svůj žalobní návrh ohledně tohoto pozemku zpět.
13. Pokud jde o částečné zpětvzetí žaloby u nahrazení projevu vůle žalované uzavřít s žalobkyní smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona o půdě stran převodu parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice, obec Lochovice, zapsaného na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Beroun, tak v tomto rozsahu odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil, a to podle ust. § 211 o.s.ř., ve spojení s ust. § 222a odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.
14. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (ust. § 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání byla podána proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnými osobami v zákonné lhůtě (ust. § 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř.), a že žalovanou a vedlejším účastníkem uplatněné skutečnosti lze podřadit pod dovolené odvolací důvody [ust. § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e) a g) o.s.ř.], přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř. a ust. § 212a odst. 1 a 3 o.s.ř., t.j. v celém rozsahu, vyjma parcely parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice,

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

u níž došlo ke zpětvzetí žaloby v průběhu odvolacího řízení. Přezkoumal i řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, přihlížel k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (ust. § 212a odst. 5 o.s.ř.) a poté dospěl k závěru, že odvolání nejsou důvodná.

15. Odvolací soud shledal, že soud prvního stupně provedl v řízení potřebné dokazování, provedené důkazy správně hodnotil, zjistil z nich správné skutečnosti a na jejich základě dospěl ke správným závěrům o skutkovém stavu věci. Odvolací soud při svých závěrech o skutkovém stavu věci proto vychází z výsledků dokazování soudu prvního stupně, tak jak je ve svém rozsudku správně popsal, a pro stručnost na jeho rozsudek v těchto částech zcela odkazuje. Postupuje tak v souladu s usnesením Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3450/2011 ze dne 16. 11. 2011, podle něhož vychází-li potvrzující rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé z týchž skutkových a právních závěrů jako rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé, pak se požadavkům kladeným na obsah odůvodnění takového rozhodnutí odvolacího soudu ust. § 157 odst. 2 o.s.ř. nikterak neprotiví, jestliže odvolací soud (byť i v reakci na námitky odvolatele) omezí své závěry na prosté přitakání správnosti skutkových závěrů a právního posouzení věci soudem prvního stupně. To je dáno charakterem (postavením) odvolacího soudu, jenž plní roli přezkumné instance a nebuduje svá rozhodnutí „na zelené louce“ a bez vazby na argumentaci soudu prvního stupně.
16. Skutkové a právní závěry soudu prvního stupně jsou tedy správné, odvolací soud je sdílí, v souladu s výše citovaným usnesením Nejvyššího soudu ČR v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku a dále k věci, se zřetelem k odvolacím námitkám, dodává:
17. Nejvyšší soud ČR se již v řadě rozhodnutí zabýval námitkou směřující proti procesnímu postupu soudu, který nevyhověl účastníku řízení a neprovedl jím navrhovaný důkaz. Ve své rozhodovací činnosti opakovaně uvedl, že soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, že provedení navrhovaných důkazů záleží na jeho hodnocení (ust. § 120 odst. 1 o.s.ř.), které důkazy je nezbytné provést, zda a nakolik je potřebné dosavadní stav dokazování doplnit (srov. např. rozsudek sp. zn. 32 Odo 801/2006 ze dne 10. 1. 2008, usnesení sp. zn. 33 Cdo 3983/2008 ze dne 26. 10. 2010 a sp. zn. 33 Cdo 3116/2011 ze dne 30. 1. 2013). Jestliže soud některé z navržených důkazů neprovede, měl by v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč tyto důkazy neprovedl (ust. § 157 odst. 2 o.s.ř.). Zde zbývá dodat, že neučinil-li tak, může odvolací soud z takové vady vyvozovat důsledky jen tehdy, měla-li tato vada za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tak by tomu mohlo být jen v případě, že navržené důkazy směřovaly k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska právního posouzení věci a které již zároveň nebyly dostatečně spolehlivě prokázány jinak (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 428/2008 ze dne 13. 11. 2008). V posuzovaném případě soud prvního stupně neprovedl důkaz (ust. § 120 odst. 1 věta druhá o.s.ř.) navrženým revizním znaleckým posudkem a v odůvodnění svého rozhodnutí (odst. 9 až 29 a 52 až 55) dostatečným způsobem (a v souladu s ust. § 157 odst. 2 o.s.ř.) vysvětlil, proč tento důkaz neprovedl. Jeho postup v tomto směru tedy odpovídal i postupu, vyžadovanému Ústavním soudem (srov. jeho rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 68/99, IV. ÚS 582/01, III. ÚS 52/2000, II. ÚS 127/96, II. ÚS 56/95). V této souvislosti soud prvního stupně uvedl (ust. § 157 odst. 2 o.s.ř.), že „posudek ing. Pavla Pelce je pro dané řízení nepoužitelný, přičemž zároveň nezpochybil posudek prof. Heralové. Zároveň soud připomíná, že v řízení byly předloženy další individuální správní akty, které závěry znalkyně o stavebním charakteru nevydaných pozemků v době jejich přechodu na stát dokládají. Z uvedených důvodů soud rovněž zamítl návrh žalované na vypracování revizního znaleckého posudku na ocenění restitučního nároku žalobkyně.“
18. Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku sp. zn. 25 Cdo 259/2012 ze dne 27. 5. 2015 vysvětlil, že nejsou dány důvody pro zpracování tzv. revizního znaleckého posudku podle ust. § 127 odst. 2 o.s.ř., jestliže písemné vyhotovení prvního posudku nevykazuje žádné vady, které by svědčily o nedostacích formálních či věcných a pověřený znalec při výslechu před soudem reagoval

na vznesené dotazy a ani zde se neobjevily nesrovnalosti, které by odůvodňovaly přezkum posudku jiným znalcem či ústavem.

19. Nejvyšší soud ČR rovněž v usnesení sp. zn. 22 Cdo 1290/2007 ze dne 17. 6. 2008, uveřejněném v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu C. H. Beck, pod pořadovým č. C 6293, vyložil, že zákon nestanoví předpoklady pro nařízení revizního znaleckého posudku a ponechává je na úvaze soudu; vypracování revizního znaleckého posudku bude přicházet do úvahy zejména tam, kde soud bude mít pochybnosti (zpravidla po slyšení ustanoveného znalce) za odstraněné či nikoliv (shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 170/2011 ze dne 23. 10. 2012 či jeho usnesení sp. zn. 22 Cdo 5391/2014 ze dne 23. 6. 2015).
20. Znalecký posudek znalce prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, PhD., který byl ve věci vypracován, včetně dodatků a vyjádření, odpovídá všem formálním i věcným náležitostem, vyžadovaných zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, účinným do 31. 12. 2020. Uvedená znalkyně je řádnou znalkyní, zapsanou v seznamu znalců, soud prvního stupně ji v této věci ustanovil zákonným způsobem a před jejím výsledkem ji řádně poučil podle ust. § 127 o.s.ř. Z protokolu o ústním jednání ze dne 24. 9. 2020 se podává, že se výslech znalkyně uskutečnil standardním a zákonným způsobem, že jí účastníci řízení kladli celou řadu otázek, které znalkyně vyčerpávajícím způsobem zodpověděla.
21. Odvolací soud nemá žádné pochybnosti o správnosti a objektivnosti podaného znaleckého posudku, a proto ve shodě se soudem prvního stupně neuznal za důvodné přikročit k vypracování revizního znaleckého posudku.
22. K věci samé odvolací soud v první řadě poukazuje na to, že Nejvyšší soud ČR ve svém, výše specifikovaném, usnesení č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021, m.j. připomněl, že jeho rozhodovací praxe, již je reflektována i judikatura Ústavního soudu (zejm. nález sp. zn. III. ÚS 495/02 ze dne 4. 3. 2004, nález sp. zn. III. ÚS 495/05 ze dne 30. 10. 2007, či nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/05, ze dne 13. 12. 2005, uveřejněný pod č. 531/2005 Sb.) je ustálena v závěru, že v případě liknavého, svévolného či diskriminujícího postupu státu (či jeho předchůdce – Pozemkového fondu ČR) při uspokojování nároku oprávněné osoby na převod náhradního pozemku může oprávněná osoba nárok uplatnit u soudu žalobou na vydání konkrétního vhodného pozemku, aniž by důvodnost takové žaloby bylo lze vázat na podmínku zahrnutí pozemku do veřejné nabídky, a že takový postup (jenž je výrazem zásady *vigilantibus iura scripta sunt*) nelze vůči ostatním oprávněným osobám pokládat za diskriminující (k tomu odkázal na rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 3767/2009 ze dne 9. 12. 2009, uveřejněný pod č. 62/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
23. Dále v něm uvedl, že za projev libovůle ba až svévole lze pak podle rozhodovací praxe považovat i takový postup žalované (jejího předchůdce – Pozemkového fondu ČR), kdy bez ospravedlnitelného důvodu ztěžuje (ztěžovala) uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným postupem (t.j. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků) nesprávným ohodnocením nároku, tedy nesprávným určením ceny oprávněné osobě odňatých a nevydaných pozemků (k tomu odkázal na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 155/2016 ze dne 21. 6. 2016), a kdy proto nebylo možno na oprávněné osobě spravedlivě požadovat účast ve veřejných nabídkách (k tomu odkázal na další svá usnesení sp. zn. 28 Cdo 837/2017 ze dne 10. 5. 2017 a sp. zn. 28 Cdo 1117/2015 ze dne 3. 8. 2015).
24. Zdůraznil, že uspokojení nároku oprávněné osoby způsobem, jenž se vymyká zákonem stanovenému postupu (srov. § 11a zákona o půdě), je třeba mít za výjimečné, podmíněné zjištěními vedoucími k závěru, že postup žalované (jejího předchůdce) lze kvalifikovat jako liknavý, svévolný či diskriminační; uspokojení nároku převodem pozemku do veřejné nabídky nezahrnutého je namíste tehdy, kdy se oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže

dlouhodobě domoci svých práv (k tomu odkázal na svůj rozsudek sp. zn. 28 Cdo 5389/2014 ze dne 17. 6. 2015).

25. Uvedl, že závěry, učiněné odvolacím soudem v jeho výše specifikovaném rozsudku č.j. 21 Co 39/2021 – 683 ze dne 28. 4. 2021 stran liknavosti, libovůle a svévole žalované, nelze označit za nepřiměřené a jeho právní posouzení za rozporné s jeho ustálenou rozhodovací praxí, jakož i judikaturou Ústavního soudu, s níž je naopak v souladu.
26. Závěry o „stavebním“ charakteru některých odňatých pozemků, které učinil soud prvního stupně a soud odvolací na základě konkrétních skutkových zjištění, podle nichž tyto pozemky byly odňaty právě za účelem plánované výstavby v dotčených lokalitách hlavního města Prahy (Smíchov, Motol, Košíře), jež byla následně též realizována; plán výstavby v těchto lokalitách ostatně obsahovaly nejen soudy nižšího stupně zohledňované regulační a zastavovací plány z třicátých let 20. století, nýbrž i žalovanou předestíraný směrný územní plán z roku 1948. Nejvyšší soud ČR uzavřel, že jde tedy o závěr souladný s ustálenou rozhodovací praxí, založený na komplexním posouzení zjištěných skutečností a jako takový skutkovým zjištěním ani nikterak nepřiměřený.
27. Stran závěrů o stavebním charakteru některých odňatých pozemků v době jejich přechodu na stát, jenž s sebou nese i řešení otázky výše restitučního nároku žalobkyně, odkázal rovněž na svou ustálenou rozhodovací praxi (s níž je právní posouzení věci odvolacím soudem konformní), jíž byl opakovaně formulován a odůvodněn závěr, že i v těch případech, kdy byly pozemky v době přechodu na stát evidovány jako zemědělské, nicméně byly určeny k výstavbě (v době prodeje existující územně plánovací dokumentace, vykoupení za účelem výstavby, bezprostřední realizace výstavby, existence územního rozhodnutí o umístění stavby), lze i takové pozemky v zásadě ocenit jako pozemky určené pro stavbu ve smyslu ust. § 14 odst. 1 vyhlášky č. 182/1988 Sb. (zde odkázal na své rozsudky sp. zn. 28 Cdo 2956/2014 ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 28 Cdo 444/2014 ze dne 3. 4. 2014, sp. zn. 28 Cdo 4185/2019 ze dne 10. 2. 2020 a sp. zn. 28 Cdo 72/2020 ze dne 11. 3. 2020 a na svá usnesení sp. zn. 28 Cdo 1065/2020 ze dne 12. 5. 2020 a sp. zn. 28 Cdo 1167/2020 ze dne 2. 6. 2020).
28. Zdůraznil rovněž, že ve své judikатурní praxi aproboval flexibilnější přístup k posuzování původní povahy odňatých pozemků a odkázal na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 4148/2019 ze dne 19. 2. 2020 a rozsudky sp. zn. 28 Cdo 2134/2020 ze dne 13. 8. 2020, sp. zn. 28 Cdo 2260/2020 ze dne 5. 10. 2020 a judikaturu v nich uváděnou, v rámci něhož soudy podle kontextu každého jednotlivého případu zohledňují různé relevantní okolnosti a neulpívají rigidně jen na vydání územního rozhodnutí jako na podmínce uznání pozemků za stavební, přičemž kritéria uváděná judikaturou pro závěr o stavebním charakteru původních pozemků nejsou taxativními hledisky, jež musí být naplněna současně (nelze proto přisvědčit žalované, dovozuje-li z rozhodovací praxe dovolacího soudu, že pro závěr o stavební povaze původních pozemků musí být kromě existence územně plánovací dokumentace naplněna také „jiná kritéria“), nýbrž jde toliko o příkladmo uváděné konkrétní faktory, jež mohou k závěru o stavební povaze pozemku vést.
29. Nejvyšší soud ČR dále potvrdil správnost závěru odvolacího soudu o nedostatku podmínek k aplikaci cenových sražek podle přílohy č. 7 vyhlášky č. 182/1988 Sb. s tím, že pokud soudy nižšího stupně – se zřetelem ke svým individuálním skutkovým závěrům (odňaté pozemky byly určeny k realizaci městské výstavby, jež byla napojena na inženýrské sítě, občanskou vybavenost i veřejnou dopravu) – neměly podmínky užití ustanovení cenového předpisu o žalovanou uplatňovaných sražkách ceny za naplněné, nelze závěrům odvolacího soudu ničeho vytknout. V tomto směru odkázal na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 1024/2018 ze dne 9. 5. 2018.
30. K neprovedení důkazu oponentním znaleckým posudkem Ing. Pavla Pelce Nejvyšší soud ČR m.j. konstatoval, že v situaci, kdy odvolací soud (mimo jiné i odkazem na závěry soudu prvního stupně) vysvětlil, že znalecké konkluze prof. Ing. Renáty Schneiderové Herálové, CSc., hodnotí jako vyčerpávající, přesvědčivé a náležitě a logicky odůvodněné, tudíž vadu řízení nezakládá. Zde

odkázal na své usnesení sp. zn. 6 Cz 344/71 ze dne 31. 1. 1972, publikované ve Sborníku stanovisek IV, str. 1084 – 1085, náleží Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 150/93 ze dne 3. 11. 1994, publikovaný ve sv. 2 Sbírký nálezů, usnesení Ústavního soudu pod č. 49 a náleží téhož soudu sp. zn. II. ÚS 56/95, ze dne 6. 12. 1995, publikovaný tamtéž ve sv. 4, pod č. 80.

31. Nejvyšší soud ČR dále uvedl, že jeho rozhodovací praxí, podle níž se při liknavém (či libovolném nebo diskriminujícím) postupu Pozemkového fondu ČR (jeho nástupce Státního pozemkového úřadu) mohou oprávněné osoby domáhat také převodu konkrétních náhradních pozemků bez předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky (zde odkázal na svůj rozsudek sp. zn. 31 Cdo 3767/2009 ze dne 9. 12. 2009, uveřejněný pod č. 62/2010 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní), pak nebyly popřeny ani závěry jeho dosavadní judikatury, jež jako podmínku pro vyhovění žalobě o uložení povinnosti bezúplatně převést oprávněné osobě náhradní zemědělský pozemek požaduje, aby šlo o pozemek k převodu „vhodný“ (tedy pozemek, jenž by byl – nebýt liknavého postupu Pozemkového fondu ČR – do veřejné nabídky takto zařaditelný). K tomu odkázal na svůj rozsudek sp. zn. 28 Cdo 4180/2007 ze dne 13. 12. 2007, uveřejněný pod č. 72/2008 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, dále na rozsudky sp. zn. 28 Cdo 4876/2008 ze dne 10. 9. 2009, sp. zn. 28 Cdo 5368/2015 ze dne 28. 6. 2017 a usnesení sp. zn. 28 Cdo 99/2010 ze dne 3. 1. 2011, sp. zn. 28 Cdo 3304/2014 ze dne 24. 9. 2014, a sp. zn. 28 Cdo 4400/2015 ze dne 2. 5. 2016.
32. Stran námitky promlčení práva konstatoval, že nepovažovaly-li soudy nižších stupňů žalovanou vznesenou námitku promlčení nároku žalobkyně na vydání náhradních pozemků za důvodnou v situaci, kdy její nárok jest primárně uspokojit formou účasti na veřejných nabídkách organizovaných žalovanou, jež stejně jako její právní předchůdce setrvává na nesprávném ocenění odňatých pozemků, nijak se tím neodchýlily od jeho konstantní judikatury (rozsudky sp. zn. 26 Cdo 2786/2000 ze dne 18. 1. 2001 a sp. zn. 28 Cdo 1284/2012 ze dne 31. 5. 2012 a usnesení sp. zn. 28 Cdo 1548/2009 ze dne 3. 2. 2010 a sp. zn. 28 Cdo 4173/2017 ze dne 24. 1. 2018), jež je konformní i s judikaturou Ústavního soudu (náleží sp. zn. II. ÚS 309/95 ze dne 15. 1. 1997, publikovaný ve Sbírci nálezů a usnesení pod č. 6/1997), a na níž tak není důvodu čehokoliv měnit.
33. Odvolací soud považuje předně za nutné poukázat na to, že závěry Nejvyššího soudu ČR, podrobně uvedené v jeho výše specifikovaném, usnesení č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021 a částečně citované v předchozích odstavcích 22 až 32, jsou použitelné i na rozhodování o dalších pozemcích, které zůstaly předmětem tohoto řízení, neboť Nejvyšší soud ČR potvrdil správnost všech závěrů odvolacího soudu, který přisvědčil závěrům soudu prvního stupně.
34. I nadále tedy platí, že výše specifikovanými rozhodnutími bylo rozhodnuto podle ust. § 9 odst. 1 zákona o půdě, že žalobkyně je, jako právní nástupkyně původně oprávněných osob, uvedených v odst. 50 napadeného rozsudku, osobou oprávněnou ve smyslu ust. § 4 zákona o půdě v rozsahu, jak je to výše popsáno, když v uvedených rozhodnutích konkretizované pozemky nelze vydat a žalobkyni tak vznikl nárok na poskytnutí jiných pozemků podle ust. § 11 odst. 2 zákona o půdě. Dotčené pozemky nemohly být žalobkyni, resp. jejím právním předchůdcům vydány pro omezení, uvedená v ust. § 11 zákona o půdě a náleží jí tak za ně náhrada podle ust. § 11 odst. 2 a ust. § 17, případně náhrada podle ust. § 16 zákona o půdě. Žalovaná je pak osobou povinnou, neboť práva a povinnosti podle ust. § 22 odst. 1 zákona o půdě, vykonává Státní pozemkový úřad.
35. Žalobkyně se na žalované bezúspěšně domáhala přecenění odňatých pozemků, když ji nejprve marně vyzvala k řádnému vyřízení restitučního nároku žádostí.
36. Pokud žalovaná vytýkala prvostupňovému soudu, že se nevypořádal s jejími námitkami ohledně neekvivalence vydání dalších cca 75 000 m² náhradních pozemků a ohledně charakteru pozemků, na nichž jsou vybudována hřiště, musí odvolací soud konstatovat, že rozsudek soudu prvního

stupně není v rozporu ani s principem ekvivalence nevydaných a náhradních pozemků. Je třeba zdůraznit, že rodině žalobkyně byly odňaty velké půdní celky, nacházející se na území hlavního města Prahy a za ty pozemky, které nemohly být z důvodu existence zákonných překážek navraceny, se jí po dobu třiceti let nedostalo náhrady. Pokud je v současné době podaným náhradovým žalobám vyhověno, tak nelze přehlédnout, že jsou vydávány pozemky, které se nacházejí oproti pozemkům odňatým v mnohem méně atraktivních lokalitách, a to de facto po celé České republice. Z uvedených důvodů, tedy není možno v žádném případě srovnávat pouhou výměru odňatých a nyní vydávaných pozemků.

37. Jak správně uvedl soud prvního stupně, tak po vydání částečného rozsudku došlo k úpravě výměry parcely PK 5 k. ú. Košíře, nevydané rozhodnutím Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha č.j. PÚ 992/06, ze dne 20. 3. 2006, které bylo změněno rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č.j. 20 C 256/2006 – 121 ze dne 4. 4. 2008, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 24 Co 256/2008 – 165 ze dne 16. 2. 2009, a to tak, že výměra nevydané části parcely činí 419 m², oproti výměře uvedené v rozhodnutí PÚ 992/06 v rozsahu 739 m². Tato skutečnost se pak promítla do ocenění restitučního nároku žalobkyně, t.j. ve znaleckých posudcích Ing. Pavla Pelce a prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové.
38. Prvostupňový soud provedl dokazování správně všemi znaleckými posudky obou znalců (včetně dodatků a vyjádření prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové) a oba znalce i řádně vyslechl.
39. Odvolací soud nemá žádné výhrady k dosavadnímu hodnocení provedených důkazů soudem prvního stupně. Nelze vycházet izolovaně pouze z (ne)platných územních rozhodnutí, jak namítala před prvostupňovým soudem žalovaná. Je totiž nutno přihlídnout i k faktickému postupu tehdejšího státu a důvodům, pro které byly předmětné pozemky odňaty. Pokud se tak stalo za účelem plánované výstavby, která se následně zrealizovala, je nutno ocenit je jako pozemky určené pro stavbu ve smyslu ust. § 14 odst. 1 vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a to bez ohledu na to, zda byly v době jejich odnětí dosud evidovány jako pozemky zemědělské. V odst. 31 až 33 soud prvního stupně naprosto přesně uvedl skutková zjištění rozsudku ohledně charakteru nevydaných pozemků, která učinil nad skutkovými zjištěními, uvedenými v jeho částečném rozsudku a odvolací soud na ně pro stručnost odkazuje.
40. Pokud jde o cenu pozemků, které nebyly žalobkyni v restitučním řízení vydány, tak ta byla určena znaleckým posudkem Prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, Ph.D., č. 529/24/2019 ze dne 21. 10. 2019, ve znění jeho dodatků.
41. Stran výše restitučního nároku žalobkyně i nadále platí, že jej žalovaná stále eviduje v podstatně nižší výši, a to i přes závěry shora uvedeného posudku a pravomocného částečného rozsudku, výše specifikovaného. Odvolací soud připomíná k ceně náhradních pozemků své závěry a odkaz na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, vše uvedené v odst. 13 odůvodnění svého rozsudku č.j. 21 Co 39/2021 – 683 ze dne 28. 4. 2021, jakož i na závěry Nejvyššího soudu ČR, obsažené v jeho usnesení č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021 a pro stručnost na ně odkazuje.
42. Totéž platí i k charakteru odňatých pozemků, jak to bylo uvedeno v odst. 14 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu.
43. V návaznosti na snížení výměry nevydané části pozemkové parcely PK 5 v k. ú. Košíře (srov. odstavec 37 odůvodnění tohoto rozsudku) připomíná, že došlo k poměrnému snížení ocenění nároku žalobkyně na 5 158 942 Kč, jak to soud prvního stupně zcela správně uvedl v odst. 28 a 55 napadeného rozsudku.
44. V rámci hodnocení důkazů podle ust. § 132 o.s.ř. soud pochopitelně nemůže přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů, nicméně při zvažování přesvědčivosti, úrovně a validity závěrů znalců, je nutno uzavřít, že znalecký posudek prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové Ph.D., ve znění jeho dodatků, je úplný, srozumitelný a bez logických rozporů. Jeho závěry

vycházejí ze zjištění ve znaleckém posudku uvedených, a znalkyně je v rámci svého výsledku navíc přesvědčivě odůvodnila a obhájila.

45. Soud prvního stupně v odst. 53 odůvodnění napadeného rozsudku řádně vysvětlil, proč je znalecký posudek ing. Pavla Pelce pro toto řízení nepoužitelný, když zejména poukázal na nekonzistentní závěry tohoto znalce ohledně některých oceňovaných pozemků, na jeho neznalost ohledně mapových podkladů a jeho rozlišovací schopnost jednotlivých pojmů, která je pro provedení ocenění pozemků naprosto nezbytná.
46. Odvolací soud považuje za nutné zdůraznit, že znalecké konkluze prof. Ing. Renáty Schneiderové Heralové, PhD., hodnotí i nadále jako vyčerpávající, přesvědčivé a náležitě a logicky odůvodněné, rovněž s poukazem na závěry Nejvyššího soudu ČR, uvedené opět v jeho usnesení č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021. Považuje za nutné zdůraznit, že žalovanou zpochybněný nedostatek podmínek k aplikaci cenových srážek podle přílohy č. 7 vyhlášky č. 182/1988 Sb., byl Nejvyšším soudem ČR rovněž shledán nedůvodným, když poukázal na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 1024/2018 ze dne 9. 5. 2018.
47. S ohledem na ust. § 13 o.z. je třeba poukázat na shodné právní názory odvolacích soudů v ČR v tomto směru, a to v různých paralelních řízeních, vedených mezi žalobkyní a žalovanou.
48. Nelze přehlédnout, že rodině žalobkyně byly v minulosti odňaty velké půdní celky, územně plánovací dokumentací určené k rozvoji hlavního města, k zastavění a za této situace není pro aplikaci srážek místo. Nejvyšší soud ČR ve věci týchž účastníků ve svém rozsudku sp. zn. 28 Cdo 2505/2021 ze dne 19. 10. 2021, s odkazem na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 1024/2018 ze dne 9. 5. 2018, vyslovil, že „pokud soudy nižšího stupně – se zřetelem ke svým individuálním skutkovým závěrům (odňaté pozemky byly určeny k realizaci městské výstavby, jež byla napojena na inženýrské sítě, občanskou vybavenost i veřejnou dopravu) – neměly podmínky užití ustanovení cenového předpisu o žalovanou uplatňovaných srážkách ceny za naplnění, nelze závěrům odvolacího soudu ničeho vytknout.“
49. Odvolací soud považuje dále za nutné poukázat na závěry Nejvyššího soudu ČR, uvedené v jeho usnesení č.j. 28 Cdo 2984/2022 – 1087 ze dne 11. 11. 2022, a to ve věci, která se týkala týchž účastníků a které jsou použitelné i na projednávanou věc. Nejvyšší soud ČR se v něm vyjádřil rovněž ke kvantifikaci restitučního nároku (náhrady) saturovaného převodem jiných zemědělských pozemků a odkázal na svou ustálenou rozhodovací praxi, podle které je rozhodný stav (charakter) pozemků (od něž se odvíjí jejich cena) v době jejich odnětí státem, také v těch případech, kdy byly v době přechodu na stát sice formálně evidovány jako zemědělské, byly však určeny k zastavění, kdy tyto pozemky je nutno ocenit jako pozemky určené pro stavbu ve smyslu ust. § 14 odst. 1 vyhlášky č. 182/1988 Sb. Nejvyšší soud ČR v tomto usnesení k tvrzení žalované o neplatnosti přehledných regulačních a zastavovacích plánů Státní regulační komise po přijetí nové právní úpravy územního plánování, zákona č. 84/1958 Sb., o územním plánování, (vstoupivším v účinnost ode dne 1. 1. 1959 v situaci, kdy bylo prokázáno, že v období let 1959 až 1964 pro danou lokalitu, do něž spadá odnětí vlastnického práva předchůdci žalobkyně) nebyla přijata jiné (nová) územně plánovací dokumentace a stavební záměry byly realizovány s odkazem na rozhodnutí příslušných správních orgánů vycházejících z posledně platné dobové dokumentace (jako jednoho z výchozích podkladů pro územní rozhodnutí, srov. § 12 zákona č. 84/1958 Sb.), odkázal na svou rozhodovací praxi, obsaženou např. v rozsudcích sp. zn. 28 Cdo 4185/2019 ze dne 10. 2. 2020 a sp. zn. 28 Cdo 3080/2021 ze dne 29. 3. 2022.
50. K žalovanou vyslovenému nesouhlasu ohledně aplikovatelnosti cenových srážek podle přílohy č. 7 vyhlášky č. 182/1988 Sb., Nejvyšší soud ČR v uvedeném usnesení uvedl, že se sluší připomenout, že soudy nižších stupňů čerpaly své závěry o ceně oprávněné osobě odňatých pozemků především z odborného posouzení relevantních okolností znaleckým posudkem, z něhož plyne i zjištění, že v případě odňatých a nevydaných pozemků – oceněných jako pozemky určené pro stavbu – nejsou dány okolnosti pro korekci ceny (její snížení) ve smyslu

uvedené přílohy odkazovaného cenového předpisu. Rozhodnutí (o tom, že podmínky pro snížení ceny ve smyslu přílohy č. 7 vyhlášky č. 182/1988 Sb., nejsou naplněny) tedy soudy založily na individuálních skutkových zjištěních) a jejich odborném posouzení) a neměl-li se zřetelem k přijatým skutkovým zjištěním předpoklady pro aplikaci ustanovení cenového předpisu o cenových srážkách za naplněné (aniž by – v obecné rovině – vyloučily aplikovatelnost odkazovaného ustanovení o cenových srážkách), nelze ani v tomto směru jimi přijaté závěry kvalifikovat jako rozporné s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu a odkázal na své usnesení sp. zn. 28 Cdo 1024/2018 ze dne 9. 5. 2018.

51. Stran způsobu rozsahu uspokojení restitučního nároku žalobkyně ke dni rozhodnutí prvostupňového soudu odkazuje odvolací soud na vyčíslení, provedené v odst. 34 napadeného rozsudku.
52. K otázce liknavosti a svévolného postupu žalované soud prvního stupně správně odkázal na závěry částečného rozsudku, které lze aplikovat i na zbývající část předmětu řízení. V tomto směru pak odvolací soud odkazuje na své závěry, uvedené v odst. 15. až 20 odůvodnění jeho rozsudku č.j. 21 Co 39/2021 – 683 ze dne 28. 4. 2021, potvrzené v usnesení Nejvyššího soudu ČR č.j. 28 Cdo 2505/2021 – 801 ze dne 19. 10. 2021.
53. Je třeba přisvědčit správnosti závěru soudu prvního stupně, že žalobkyni požadované pozemky jsou vhodné a neexistují žádné překážky pro jejich vydání a že vydáním náhradních pozemků v celkové hodnotě 473 448,05 Kč nebude restituční nárok žalobkyně přečerpan. Prvostupňový soud totiž učinil správný závěr, že žalobkyni náleží ke dni jeho rozhodnutí restituční nárok ve výši 5 158 942,00 Kč, z čehož nevypořádaný restituční nárok činí 3 611 471,88 Kč, a tyto závěry platí i v době rozhodování odvolacím soudem.
54. Soud prvního stupně správně konstatoval u části náhradních pozemků (vyjmenovaných v odst. 36, 37 a 40 odůvodnění napadeného rozsudku), že u nich účastníci neshledali překážku převodu a u části (vyjmenovaných v odst. 38, 39 a 42 odůvodnění napadeného rozsudku), naopak naprosto přesvědčivě vysvětlil, proč shledal tyto náhradní pozemky vhodnými k vydání. To pak velice pregnantně odůvodnil v odst. 57 až 59 a 61.
55. Odvolací soud na tyto závěry pro stručnost odkazuje a k náhradnímu pozemku parc. č. 897/13 v k. ú. Osek u Hořovic, obec Osek, toliko doplňuje, že biokoridor, který je veřejně prospěšným opatřením [nikoliv stavbou ve smyslu ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 503/2012 Sb.], skutečně není zákonnou překážkou převodu a poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu ČR, např. usnesení sp. zn. 28 Cdo 4533/2018 ze dne 26. 2. 2019 a sp. zn. 28 Cdo 2372/2019 ze dne 20. 8. 2019.
56. K pozemku parc. č. 1399/1 v k. ú. Lochovice, obec Lochovice, odvolací soud doplňuje, že skutečně není funkčně spojen s areálem Domova pro osoby se zdravotním postižením. Tento rozsáhlý areál, který je ve vlastnictví vedlejšího účastníka, je přístupný přes pozemek ve vlastnictví obce Lochovice (přístupová cesta parc. č. 1400/1). Přístup tedy zůstane zachován právě po této veřejné komunikaci a převodem předmětných pozemků na žalobkyni nebude nijak neomezen. Nelze rovněž přehlédnout, že funkční souvislost lze dovodit pouze v naprosto výjimečných případech, kdy by byl např. provoz stavby zcela vyloučen převodem nárokováných pozemků, ale o takový případ se v projednávané věci nejedná, když i z uzavřené nájemní smlouvy vyplývá, že toto užívání nájemcem je toliko dočasné. Pokud jde o rozhodovací praxi Nejvyššího soudu ČR v tomto směru, je možno odkázat např. na jeho rozsudky sp. zn. 28 Cdo 1758/2013 ze dne 9. 10. 2013, sp. zn. 28 Cdo 899/2020 ze dne 28. 4. 2020, sp. zn. 28 Cdo 4269/2019 ze dne 12. 2. 2020 či usnesení sp. zn. 28 Cdo 2505/2021 ze dne 19. 10. 2021. Rozhodnutí, na která odkazovala ve svém odvolání žalovaná, podle názoru odvolacího soudu na projednávanou věc nedopadají, neboť předmětný pozemek byl přenechán nájemci s tím, že může být pronajímatelem převeden na třetí osoby v souladu s jeho dispozičním oprávněním. Žalovaná jej tedy může převést na žalobkyni bez dalšího, když s tím počítá i nájemní smlouva a pozemek

navíc není pozemkem, který by tvořil jakékoliv zázemí k oplocenému areálu Domova pro osoby se zdravotním postižením. Soud prvního stupně tedy u uvedeného pozemku naprosto správně uzavřel, že je vhodný k převodu jako náhradní pozemek podle zákona o půdě.

57. Odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně pro svůj skutkový, a především pak i právní závěr k této, mezi účastníky sporné otázky, vyšel z relevantní judikatury vyšších soudů, kterou v důvodech svého rozhodnutí zcela správně zmínil, a ani odvolací soud nevidí žádný důvod k tomu, aby se v této konkrétní věci jakkoliv od této judikatury vyšších soudů (jakož i judikatury své) při řešení této otázky v projednávané věci účastníků odchýlil.
58. Ve světle výkladu podaného soudem prvního stupně proto odvolací námitky žalované a vedlejšího účastníka nemohou nikterak obstát.
59. Pokud žalovaná odkazovala na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 36 Co 278/2021 – 613 ze dne 14. 4. 2022, rozhodl tento soud především s ohledem na vyhodnocení jedinečných okolností případu, a není možné proto jeho závěr zobecňovat a považovat za východisko pro posuzování této věci. Odvolací soud zde musí uvést, že tímto rozsudkem nejsou jiné soudy nijak vázány, neboť v českém právu neexistuje tzv. precedens, jak je tomu v právu anglosaském.
60. Soud prvního stupně proto nikterak nepochybil, když žalobě v rozsahu, ve kterém nebyla vzata zpět, vyhověl a odvolací soud proto jeho rozsudek v této části jako věcně správný (včetně věcně správných akcesorických výroků II. až IV. o nákladech řízení) podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil. Konstatuje, že v této věci nenastaly mimořádné okolnosti, které by odůvodňovaly postup podle ust. § 150 o.s.ř. a že tedy o náhradě nákladů řízení rozhodl prvostupňový soud správně podle zásady úspěchu ve věci, vyjádřené v ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.
61. O nákladech odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovaným rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř., ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a ust. § 146 odst. 2 o.s.ř., kdy zcela procesně úspěšně žalobkyni vznikly ve stádiu odvolacího řízení náklady spojené s právním zastoupením advokátkou podle vyhl. č. 177/1996 Sb. Ty jsou tvořeny třemi hlavními úkony po 10 220 Kč [ust. § 11 odst. 1, a to 2x podle písm. d) - vypracování vyjádření k odvolání žalované a sepis vyjádření k odůvodnění odvolání žalované, a 1x podle písm. g) - účast na jednání dne 29. 3. 2023, když výše je dána ust. § 7 bod 6. AT ve spojení s ust. § 8 odst. 1 AT z tarifní hodnoty 473 448,05 Kč] a třemi náhradami hotových výdajů po 300 Kč (ust. § 13 odst. 3 AT). Žalobkyni dále náleží náhrada za promeškaný čas podle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 AT za čtyři načaté půlhodiny po 100 Kč. Další náklady tvoří cestovné ve výši 1037,25 Kč (srov. ust. § 13 odst. 4 AT ve spojení s ust. § 157 zákoníku práce) za cestu Příbram – Praha a zpět (2x 65 km), konanou dne 29. 3. 2023 automobilem Renault RZ 4SD2286 při ceně motorové nafty 47,10 Kč za litr [podle ust. § 4 písm. c) vyhl. č. 511/2021 Sb. ve znění vyhl. č. 237/2022 Sb.], při průměrné spotřebě pohonných hmot použitého vozidla zjištěné z technického průkazu 5,9 litrů/100 km a základní náhradě 5,20 Kč [podle ust. § 1 písm. b) vyhl. č. 511/2021 Sb. ve znění vyhl. č. 237/2022 Sb.]. Dále byla přiznána 21% daň z přidané hodnoty [ust. § 47 odst. 1, písm. a) zák. č. 235/2004 Sb. v platném znění] z výše uvedených položek ve výši 6 929,42 Kč (ust. § 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkové náklady žalobkyně tedy činí za tuto část řízení (po zaokrouhlení) 39 927 Kč a jejich náhrada jí byla přisouzena v obecné pariční lhůtě (ust. § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.) a na zákonné platební místo (ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.).
62. O nákladech odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. a ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy zcela procesně úspěšně žalobkyni vznikly ve stádiu odvolacího řízení náklady spojené s právním zastoupením advokátkou podle vyhl. č. 177/1996 Sb. Ty jsou tvořeny jedním hlavním úkonem ve výši 1 860 Kč [ust. § 11 odst. 1 písm. d) - vypracování vyjádření k odvolání vedlejšího účastníka, když výše je dána ust. § 7 bod 5. AT ve spojení s ust. § 8 odst. 1 AT z tarifní hodnoty 18 348,10 Kč] a jednou náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč (ust. § 13 odst. 3 AT). Žalobkyni byla přiznána 21% daň z přidané hodnoty [ust. § 47 odst. 1, písm. a) zák. č. 235/2004 Sb. v platném znění] z výše

uvedených položek ve výši 453,60 Kč (ust. § 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkové náklady žalobkyně tedy činí za tuto část řízení (po zaokrouhlení) 2 614 Kč a jejich náhrada jí byla přisouzena opět v obecné parčí ní lhůtě (ust. § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.) a rovněž na zákonné platební místo (ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.).

63. S ohledem na odvolací důvody u výroku o nákladech řízení odvolací soud připomíná, že Ústavní soud ČR v řadě svých nálezů (např. sp. zn. IV. ÚS 454/04 ze dne 15. 2. 2005 či sp. zn. II. ÚS 153/06 ze dne 29. 6. 2006) konstatoval, že zásady, upínající se k čl. 36 odst. 1 Listiny vyžadují, aby byl výrok o nákladech celkově souladný s průběhem řízení. Ústavní soud rovněž judikoval, že otázku nákladů řízení je třeba chápat jako integrální součást civilního řízení, která může zasáhnout do práva na spravedlivý proces. Rozhodování o nákladech soudního řízení je totiž integrální součástí soudního řízení jako celku. V případě rozhodování o náhradě nákladů řízení je proto třeba přihlížet ke všem okolnostem věci, které mohou mít vliv na stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení, jež účastník vynaložil k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Úkolem obecného soudu proto není pouze mechanicky rozhodnout o náhradě podle výsledku sporu, nýbrž vážit, zda tu neexistují další rozhodující okolnosti mající podstatný vliv na přiznání či nepřiznání náhrady účelně vynaložených nákladů (např. nález sp. zn. I. ÚS 350/04 ze dne 15. 9. 2004, nález sp. zn. I. ÚS 653/03 ze dne 12. 5. 2004 nebo nález sp. zn. II. ÚS 194/98 ze dne 20. 2. 2001).
64. Pokud žalovaná poukazovala ve svém odvolání na to, že k otázce výše náhrady nákladů řízení státem by mělo být přistupováno citlivě, a to při zohlednění skutečnosti, že se jedná o restituční spor, tak s tímto názorem vyslovuje odvolací soud souhlas. Za situace, kdy žalované, včetně jejich právních předchůdců, nebyly po dobu třiceti let vydány pozemky, resp. náhrady za nevydané pozemky, není aplikace ust. § 150 o.s.ř. v žádném případě na místě, a to s poukázáním na zjištěný líknavý a svévolný postup žalované.
65. S ohledem na výše uvedené má odvolací soud za to, že část žaloby (ohledně parcely parc. č. 1388/3 v k. ú. Lochovice) nebyla vzata zpět pro chování žalované, ale na základě vstřícného přístupu žalobkyně a „trestat“ ji proto krácením nákladů řízení by bylo v rozporu se zásadami, uvedenými v odst. 63 odůvodnění tohoto rozsudku. Zpětvzetí žaloby u jiných pozemků pak vyplývalo ze zjištěných, učiněných v průběhu tohoto řízení k jejich faktickému stavu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, když přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Praha 29. březen 2023

JUDr. Hana Lojkásková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 27.04.2023, ve výroku III. a IV. vykonatelnosti dne 03.05.2023. Připojení doložky provedl/a Soňa Málková dne 23.05.2023.